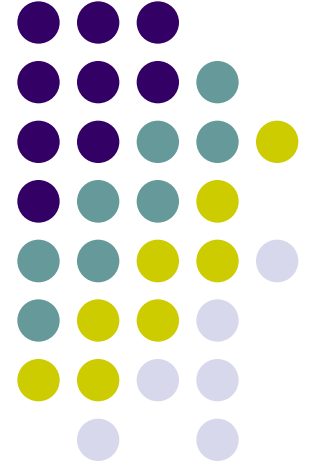
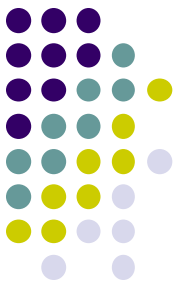

Girişimciliğin Temel İlkeleri

Neden bu eğitimi veriyoruz?

- **Öđrencilerin dűřünce biđimini**
  - ‘Gelecekte ne olacaksın?’ Yaklaşımından
  - ‘Hangi sorunu çözeceksin?’ Yaklaşımına göre değiştirmek istiyoruz.

Herkese lazım...

- **Reid Hoffman, LinkedIn kurucusu**
  - ‘Girişimcilik yetkinlikleri yalnızca girişimciler için değil, herkes için vazgeçilmez hale geldi.’

Girişimciliğin Temel İlkeleri ve Yalın Girişimcilik

Nedir girişimcilik?

- Kendi işini kurmak,
- Kendi işinin patronu olmak,
- Kendi işini büyütmek,
- Kendi işini sürdürülebilir kılmaktır.

Sosyal ve ekonomik hayata bakışımız değişiyor....

- *'Azıcık aşım, ağrısı başım'* anlayışı bizi bir yere götürmüyor.

Neden bu kadar girişim çığırtkanlığı oluyor?

- Ekonomik kalkınmanın tek yolu girişimciliği geliştirmektir.
- Büyük şletmelerin istihdam yaratma kabiliyeti sıfırdır.
- Bugün dđnyaya meydan okuyan büyük markalar başlangıçta bir startup'dı.

- **Neden girişimcilik bu kadar destek görüyor?**
  - Kauffman Vakfı'nın yaptığı bir araştırmaya göre büyük şirketlerin Amerika'da yarattığı net yeni istihdam sıfırdır.

Girişimcilik Raporu

- **Kauffman'ın başarılı girişimcilerle ilgili yayımladığı rapor oldukça şaşırtıcı istatistiklere yer vermektedir. Rapor çeşitli sektörlerden 549 başarılı şirket kurucusu ile yapılan anketlerin sonuçları:**
  - 1. Ankete katılan girişimcilerin mevcut şirketlerini kurduklarındaki yaşlarının ortalaması 40'tır.
  - 2. Katılımcıların %95,1'i üniversite mezunudur ve bu kişilerin %47'si daha üst derecelere sahiptir.
  - 3. Katılımcıların %1'inden daha azı oldukça zengin ya da oldukça fakir ailelerden gelmektedir.
  - 4. %15.2'sinin daha öncesinde bir iş kurmuş kardeşi bulunmaktadır.
  - 5. Girişimcilerin %69,9'u ilk şirketlerini kurduklarında evliydi.
  - 6. Katılımcıların %59,7'sinin ilk şirketlerini kurduklarında en az bir çocuğu vardı ve %43,5'inin 2 ya da daha fazla çocuğu bulunmaktaydı.

Girişimcilik Raporu

- Rapor çeşitli sektörlerden 549 başarılı şirket kurucusu ile yapılan anketlerin sonuçları:
  - 7. Katılımcıların çoğunun birden fazla girişim deneyimi bulunmaktadır. Katılımcıların ortalama girişim sayısı yaklaşık 2,3'tür.
  - 8. Katılımcıların %74,8'i zengin olma motivasyonu ile girişimci olmuştur.
  - 9. Katılımcıların yalnızca %4,5'i iş bulamadığı için girişimci olmaya karar verdiğini belirtmiştir.
  - 10. Girişimciler genel olarak kendi ailelerinden daha eğitimidir.
  - 11. Girişimcilik genellikle aileden gelmemektedir. Katılımcıların %51,9'u ailedeki ilk girişimci olduklarını belirtmiştir.
  - 12. Katılımcıların %75,4'ü kendi şirketini kurmadan önce en az 6 yıl başka şirketlerde çalışmıştır.

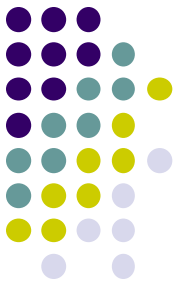

Universeum'un araştırmasına göre

- Türkiye'de üniversitelerden yeni mezun olan gençlerin yüzde 18'i kendi işlerini kurmak istiyor.

Girişimciliğin Temel İlkeleri ve Yalın Girişimcilik

- Yatırımlara uygunluk açısında girişimcilik u ana grup altında toplanır:
- **1. Yaşam stili 'lifestyle' girişim**
  - Girişimlerin yzde 90'nını oluşturur.
  - Oleklemeye uygun değildir.
  - Genellikle yıllık bzyzme %20'nin altındadır.
  - Yatırım için uygun değillerdir.
  - Cafe ve fiziksel mağazanın e-ticaret sitesi yatırımları bu tzyrden girişimlerdir.

- Yatırımlara uygunluk açısında girişimcilik üç ana grup altında toplanır:
- **2. Orta Ölçekli Girişimler**
  - Büyüme sürecinde birkaç aşamada fon girişi gerektirir.
  - Girişimlerin yüzde 10'undan daha azını kapsar.
  - Yıllık büyüme %20-50 aralığında olabilir.
  - Genel olarak ticari ciroları birkaç yıl içinde 1-1,5 milyon dolara ulaşabilir.
  - Melek yatırımcı çekebilir.
  - Farklı şehirlerde açılan zincir mağazalar buna örnek verilebilir.

komagene
etsiz çiğ köfte

- Yatırımlara uygunluk açısında girişimcilik üç ana grup altında toplanır:

- **3. Yüksek Potansiyelli Girişimler (Unicorn)**

- Girişimlerin %1'inden azına kapsar.
- İnovatif, risk içeren, gelişmelere uyum sağlayabilen, geleceğin büyük şirketi olma potansiyeline sahip girişlerdir.
- Yıllık büyüme yüzde 50'nin üzerindedir.
- İş modeli ölçeklenebilir.

Her büyük marka bařlangıĉta kk bir girişimdi.

- Apple'ın marka değeri: 182,9 Milyar dolar
- Google ise 107,8 milyar dolar
- 8 yaşında olan Facebook 33,2 milyar dolar
- Bizim 100 şirketin marka değeri sadece 31 milyar dolardır.

Kimdir girişimci?

- Girişimci, sermayesini, zamanını, aklını riske eden kişidir.
- Fikir Türk insanı için değerlidir, fikir müthişe gerisi teferruattır.
- Ne yazık ki değiştirmemiz gereken en önemli huyumuz bu.
- “Fikrinizi anlattığınızda zaten başkası da yapabiliyorsa zaten o fikir değersizdir”

Girişimciliğin Temel İlkeleri ve Yalın Girişimcilik

Girişimcilik = fikir midir?

- **Fikriniz geldiğinde iş tamam mı?**
  - Bir fikrin başarı içindeki payı yüzde 30'dur.
  - Başarının geri kalanı, **ekip, para, zaman, doğru yer ve zaman, rekabet** gibi konular belirler.

Girişimcilik ekosistemindeki diğer aktörler

- **Melek yatırımcılar, ya da diğer yatırımcı fon şirketleri**
  - Melek yatırımcılar kendi kişisel sermayeleri ile bir girişime ortak olurken, yatırım fonu şirketleri, kurumsal olarak başkalarının adına bir girişime ortak olurlar.
- **Mentörler**
  - Bir girişime ortak olmazlar ama fikirleriyle girişciye danışmanlık yapar. Risk almadığı için son kararı veren kişi asla mentör olmaz.

Girişimcilik ekosistemindeki diğer aktörler

- **Melek yatırımcılar diyor ki**
  - Yatırım fikre değil, girişime yapılır, para kişiye değil şirkete verilir.

Girişimcilik ekosistemindeki diğer aktörler

- Yatırımcılar temel olarak iki gruba ayrılırlar:
  - **Melek yatırımcılar (Angel Investor)**
    - Melek yatırımcılar bireysel yatırımcılardır.
    - Birçoğu, daha önce kendi işini kurmuş ve başarılı olmuş yönetici ya da girişimcilerdir.
  - **Girişim Sermayesi Fonları (Venture Capital Funds).**
    - Şirketleşmiş yatırımcılardır.
    - Melek yatırımcılara göre, daha büyük fonlara sahiptirler.

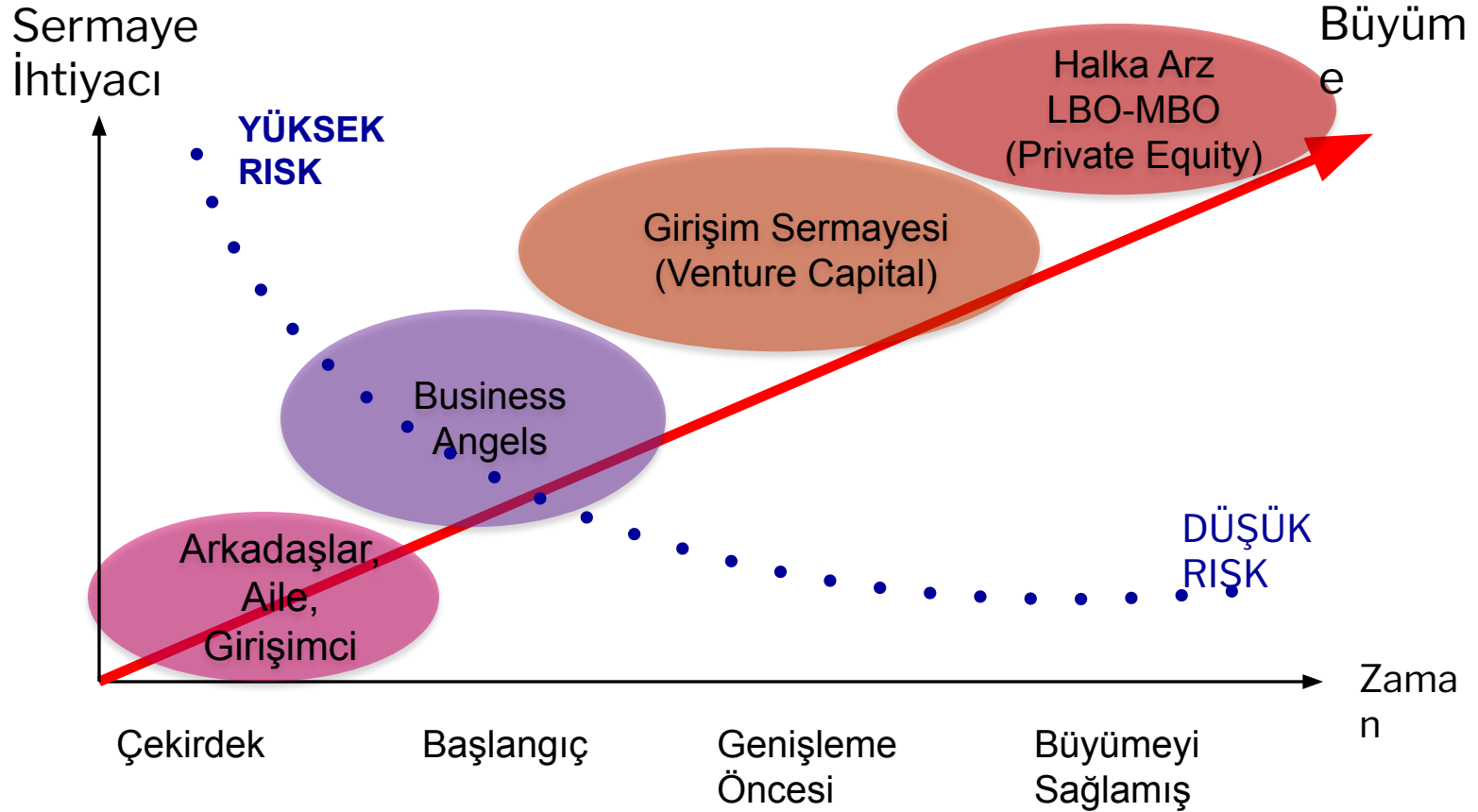
Girişimcilik ekosistemindeki diğer aktörler

- Yatırımcı karar sürecinde değerlendirmelerini üç ana başlık altında yapar:
  - Girişimcinin kendisi
  - Fikir
  - Yatırım teklifi

Girişimcilik Aşamaları ve Sermaye İhtiyacı

Girişimcilik ekosistemindeki diğer aktörler

Girişimcilik mi Startup mı?

- Girişimcilik kavramı daha kapsayıcı bir ifadedir.
- Her kurulan yeni iş, bir girişimdir ama her iş, startup aşaması gerektirmeyebilir.

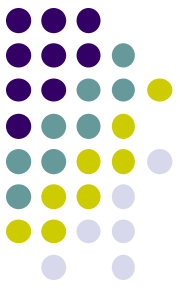

Girişimcilik ekosistemindeki diğer aktörler

Startup nedir?

- **Startup**, sıfırdan denenmemiş bir iş fikrinin olgunlaştırılıp, **sürdürülebilir** ve **ölçeklenebilir** satışa dönüştürülmesidir.

Startup olarak devam eden işler

webrazzi

Adrazzi

Etkinlikler

Kariyer

PRO

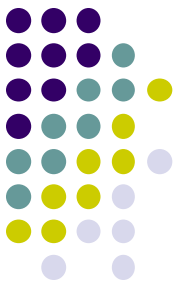
Store

Summit'15

Veritabanı

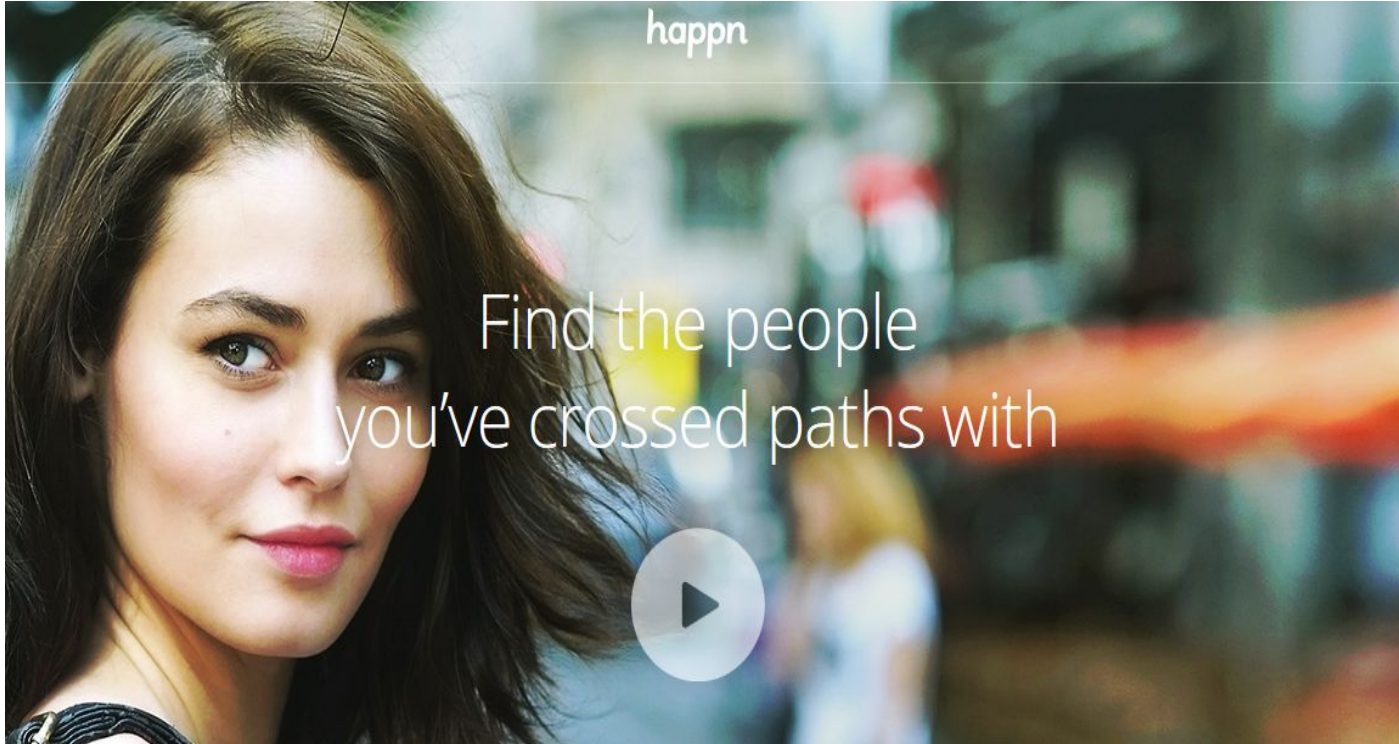
- Curiyo.com:** Bir tarayıcı eklentisi olan Curiyo, size site üzerindeki kelimeler hakkında detaylı bilgi veriyor. İsrail merkezli girişim yerli bir girişim olan [Wordego](#) ile aynı işi yapıyor diyebiliriz. Curiyo, 6 farklı yatırımcıdan 1.9 milyon dolar yatırım almış.
- Stirplate.io:** Bilim insanlarının araştırma verilerini depolamasını sağlayacak bulut tabanlı bir girişim. Farklı üyelik modelleriyle 500 GB'a kadar veri depolama ve şifreleme imkanı sunuyor. New York merkezli girişim bir doktora öğrencisi tarafından hayata geçirilmiş ve aldığı tohum yatırım sadece 20 bin dolar.
- Amstatz.com:** Spor salonlarına giden sporcularla eğitmenleri bir araya getiren ve gelişim sürecinin takibini kolaylaştıran sosyal bir araç. Chicago merkezli girişim bu fikri geliştirmek için 1.4 milyon dolar yatırım almış.
- Cargomatic.com:** Lojistik şirketlerinin verimli çalışmasını hedefleyen bu girişim küçük yükleri olan kullanıcıların uygun fiyata hizmet almasını sağlıyor. Venedik merkezli girişim 2.6 milyon dolar tohum yatırım almış. Hasan Aslanoba'nın girişimi [Webnak](#) gibi bir başka girişim de dün rastladığım [truckplease.com](#).
- Transifex.com:** Yerelleştirme hizmeti sunan bu girişim web veya mobil uygulamanızı 100'den fazla dile çeviriyor. Kaliforniya merkezli girişimin aldığı tohum yatırımı 2.5 milyon dolar.
- Onemonth.com:** Günde 30 dakika eğitimle, 1 ay içinde yeni yetenekler kazanmanızı sağlayan bir çevrimiçi eğitim girişimi. Newyork merkezli, geçen yıl Y Combinator'dan aldığı 14 bin dolarlık tohum yatırıma ek olarak bu yıl Y Combinator, Andreessen Horowitz, Winklevoss Capital, FundersClub 770 bin dolar yatırım almış.

Startup olarak devam eden işler

- Popüler arkadaşlık uygulaması happn, 14 milyon dolar yatırım aldı.

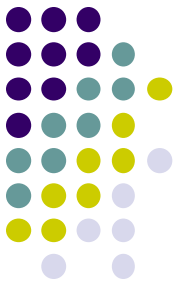
Scorp

- Scorp, startup aşamasını sürdüren online bir girişimdir.
- Őuan çok popüler olması, başarılı olacağını göstermez.
- Kaldı ki Őuanda para kazanma modeli hala oluşturulmamıştır.
- nce belli bir kullanıcı sayısına ulaşması gerekmektedir.

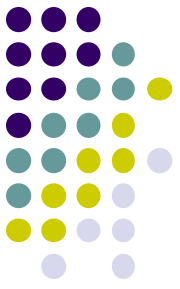
Türkiye'nin Yeni
Sosyal Medyası

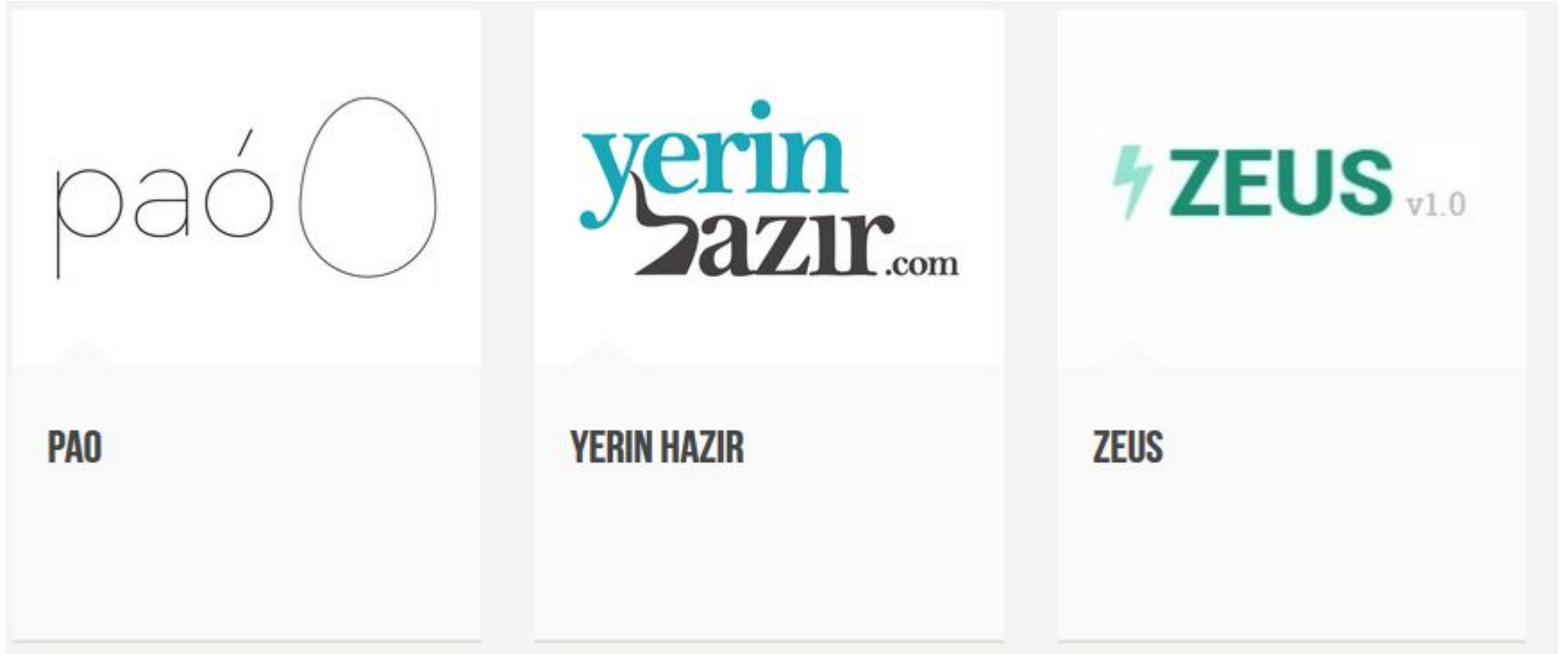

Startup olarak devam eden işler

Startup olarak devam eden işler

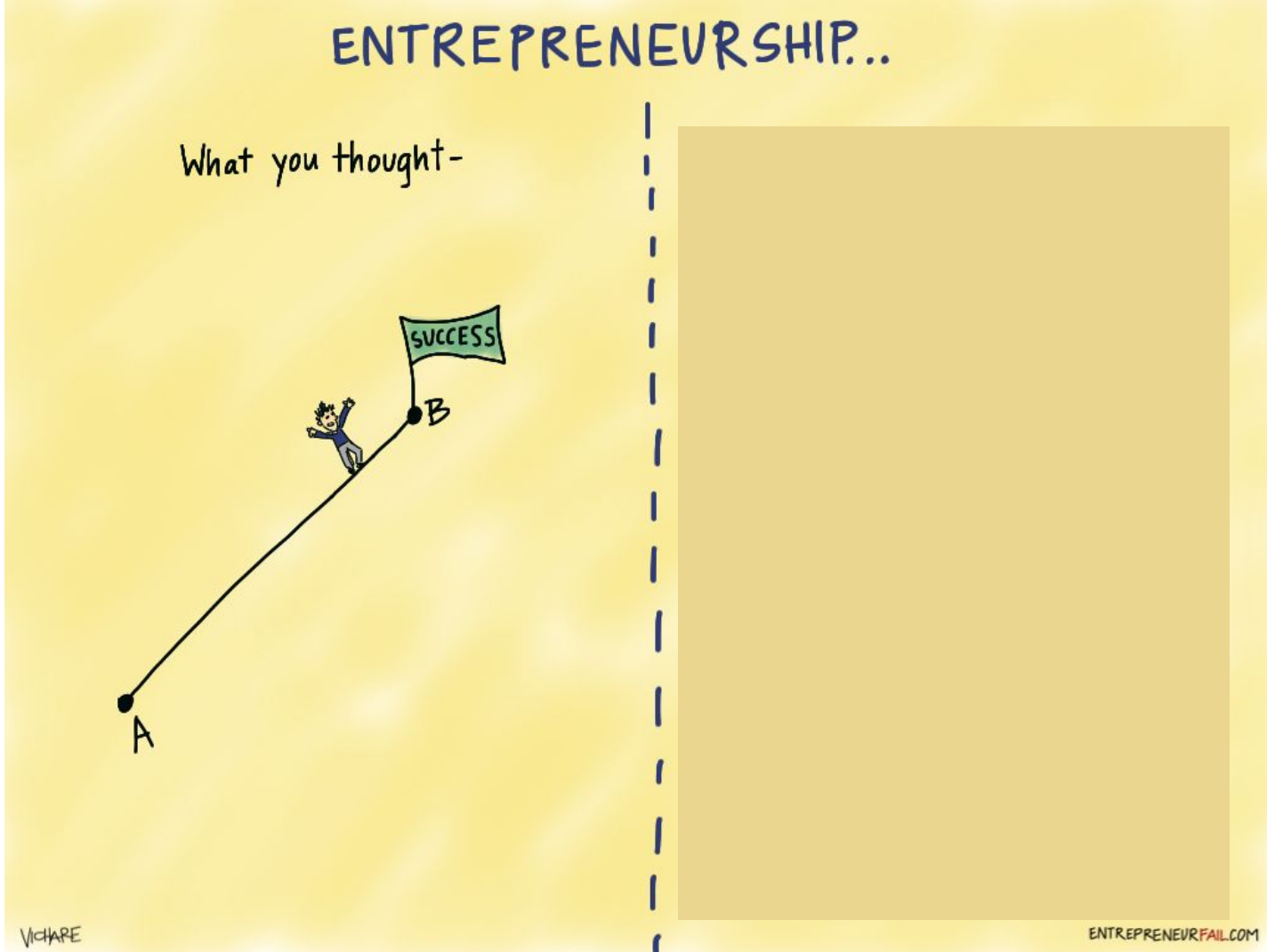

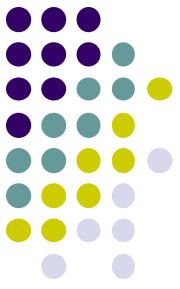
Startup

Startup aşamasında neyin işe yaradığını anlamak kolay mı?

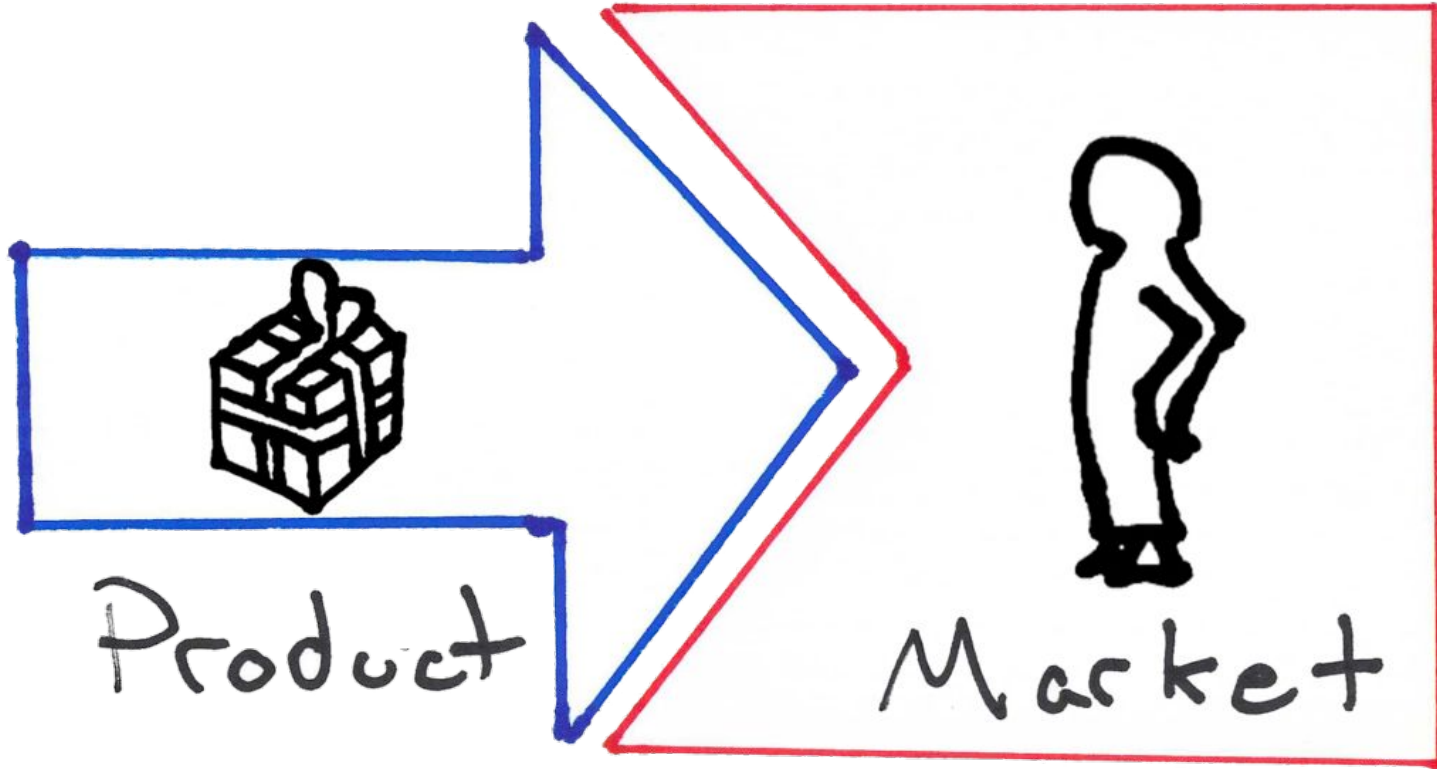
Başlangıçta iş modeli, sadece bir hipotezdir ve tahminden ibarettir.

Aradığımız Őey nedir?

- **Product Market Fit**
  - Ürünün pazar beklentisi ile örtüşmesidir.

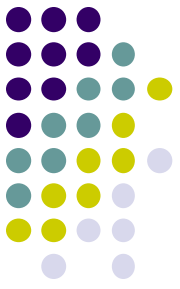

Startup nedir?

- **Startup bir arama sürecidir.**
  - Yani, sürdürülebilir ve ölçeklenebilir karlı satış için iş modeli geliştirme sürecidir.
  - Müşteri ile problem çözümü uyumlu mu? Yani gerçekten çözdüğünüz problem, müşterinin problemi mi?
  - Bu süreç bazen bir yıl, bazen de 3 yıl sürebilir.
  - Bu süreçte aşırı bir belirsizlik vardır. O yüzden iş modeli, genellikle planlandığı gibi çok yürümez, sürekli değişir (Pivot edilir).
- **Startup aşamasında iş fikriniz bir hipotezdir.**
  - İş fikrinin, yü...

Silikon vadisi nasıl yapıyor?

- **“We’re just trying”**
  - Silikon Vadisi’nde girişimciler, girişimciler startup’ı bir deney olarak görüyor.
  - Bir girişim deneyi, beklentiyi karşılamıyorsa hemen kapatıp başka bir deneye yani “girişime” geçiyorlar.

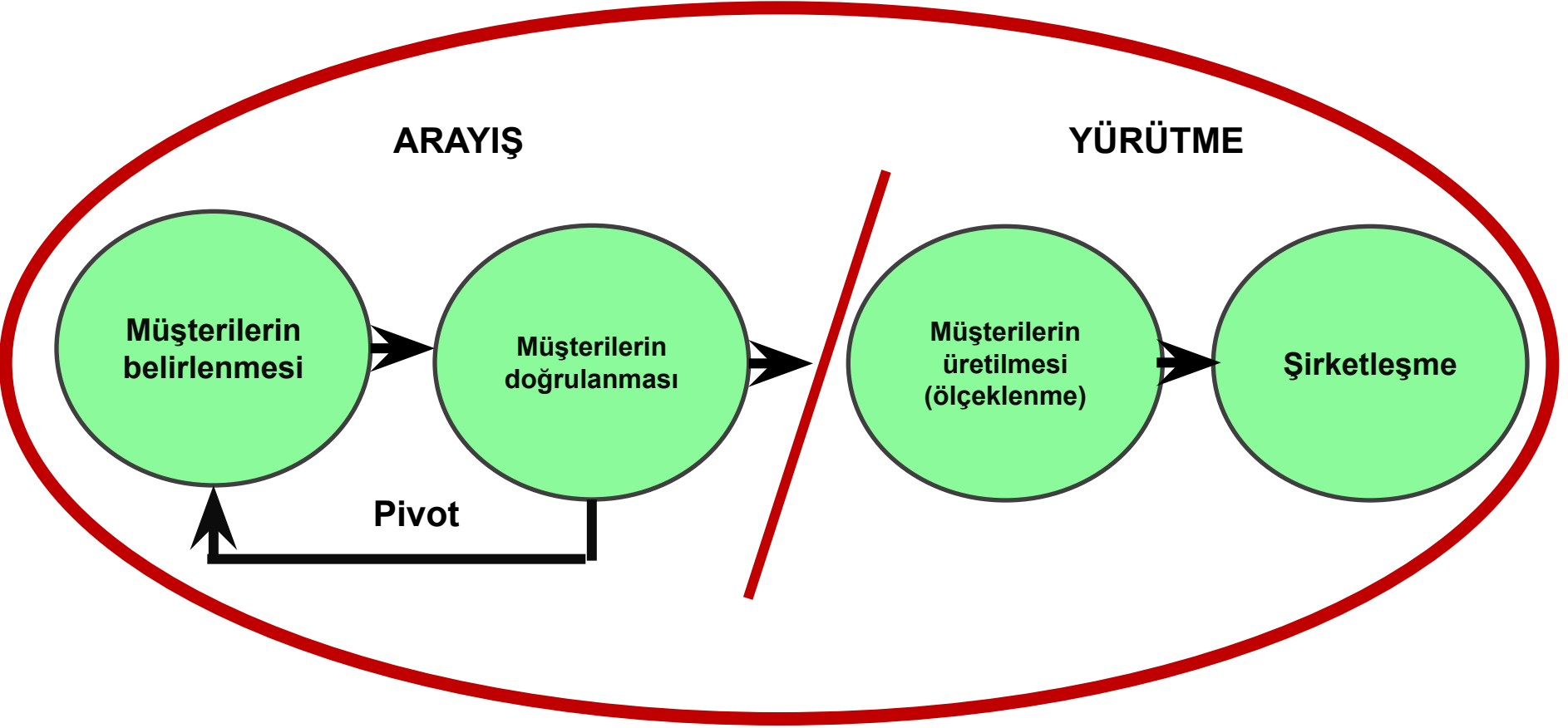
Tamam mı Devam mı? Nasıl karar veriliyor?

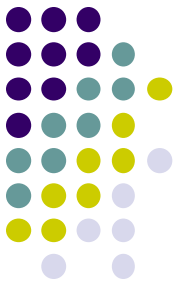
- Bir problemi çözen fakat **her sene %10-%20 büyüyen bir girişimi** kârlı bile olsa hemen kapatma eğilimi Silikon Vadisi'nde oldukça yaygın.
- “**Problem-Solution-Fit**” diye adlandırılan “ürününüzün, çözmeye çalıştığınız problem için iyi bir çözüm olduğunu göstermek” erken dönemdeyken oldukça önemsenen bir kriter.
  - “Bir problemi çok iyi bir şekilde çözdük,
  - çok hızlı büyüyoruz,
  - global olabilecek potansiyele de sahibiz,
  - pazar da kabullendi” cümleleri oradaki yatırımcıların duymak istediği cümleler.

Startup felsefimiz

Doğruyu bulana kadar pivot et, sonra yürütme aşamasına geç

- **Pivot etmede ölçü ne olmalı?**
  - ‘Aklınıza radikal bir değişiklik fikri geldiğinde 48 saatten önce harekete geçmeyin.
  - Üzerinden iki gün geçtiğinde fikriniz hale çekici geliyorsa o zaman onu değerlendirebilirsiniz.’

Startup'da doğru olanı bulmaya çalışıyoruz. O zaman doğru nedir?

Alfred N. Whitehead,

- *“Bütün gerçek diye bir Őey yoktur. Tüm gerçekler yarı gerçektir. İşi bozan, onlara bütün gerçekmiş gibi muamele etmektir.”*

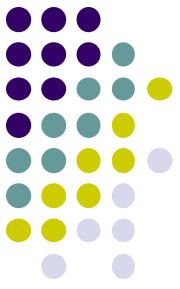

Bir işte, startup aşaması ne zaman biter?

Bunu test etmek için řu üç soruyu sorarız:

- rn hak ettiği fiyata sattınız mı?
- Aynı müşteriye tekrar sattınız mı?
- Sattığınız müşteri başkasına tavsiye etti mi?

Startup aşamasını geçmiş girişimler

Uber Dünyanın En Değerli Girişimi Oldu

Dünyanın en değerli 10 girişimi, Haziran 2014*

* includes privately held, venture-capital backed companies that have raised money within the last three years

Uber'in başarısı

- Uber, Dünyada 35 ülkede hizmet veren ve alanın en popüler olan taksi ve özel araç çağırma servisidir.
- Uber'in 4 yıllık bir startup geçmişi var.
- Haziran 2014'de 1,2 milyar \$ yatırım alarak 18,2 milyar \$'lık değere ulaştı.
- Uber'in yıllık geliri 1 milyar \$ civarında.

Uber'in başarısı

- Uber'in kurucu ortağı ve CEO'su **Travis Kalanick**

Girişimciler için uyarılar

- Bilmediğiniz işe kesinlikle girmemelisiniz.
  - En azından araştırmanız lazım, asla hemen karar vermemelisiniz.
- Her alana odaklanamazsınız.

Girişimciler için uyarılar

- Girişimcilik mevcut olana meydan okumayı gerektirir.
- Bu da ancak girişimcinin adanmışlığı ile aşılabilecek bir engel.

Girişimciler için uyarılar

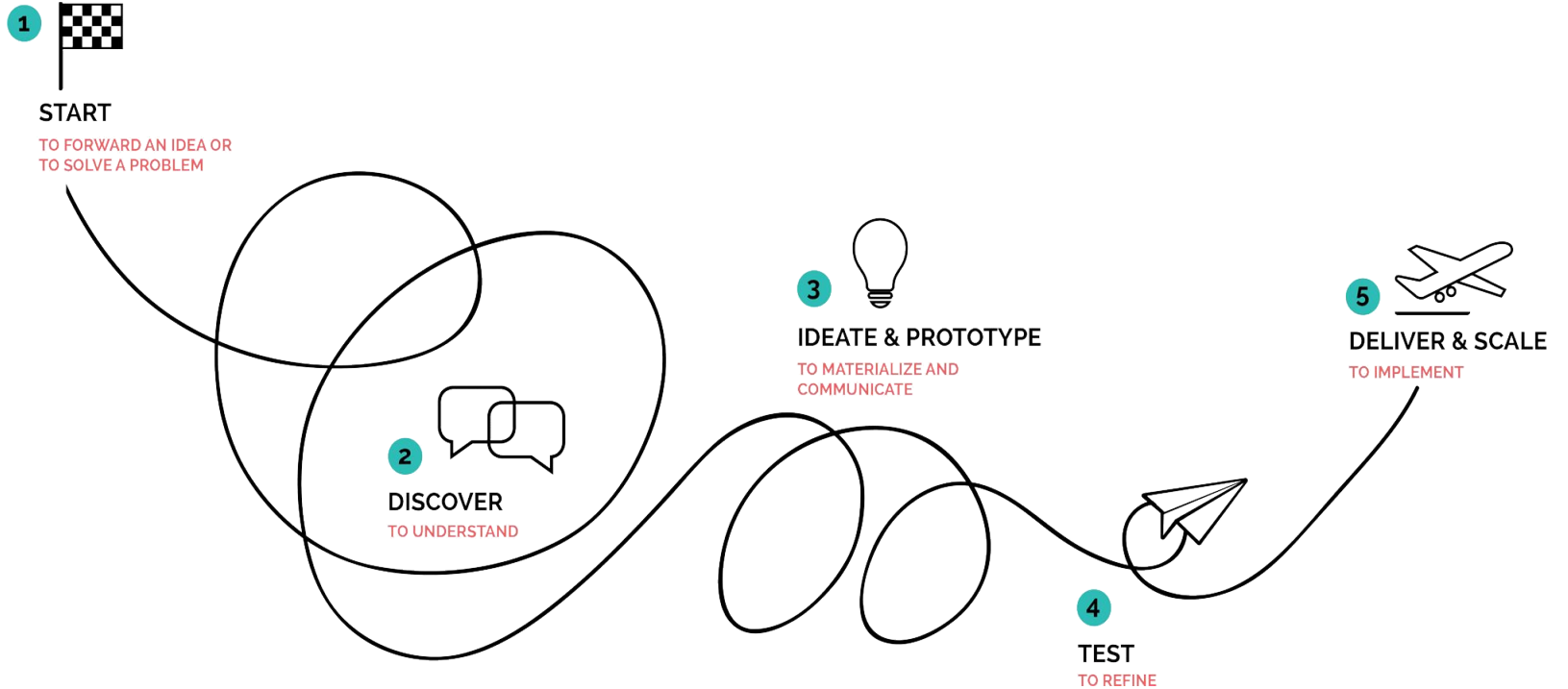
- ‘Hayvanat bahçesine değil, ormana gitmelisiniz’
  - Müşteri değeri (customer value) geliştirebilmeniz için tüketicileri kendi doğal ortamlarında gözlemlemeniz gerekir.
  - Yani ofisin dışına çıkmalısınız. Masa başında tahminle iş yürütülmez.

Girişimciler için uyarılar

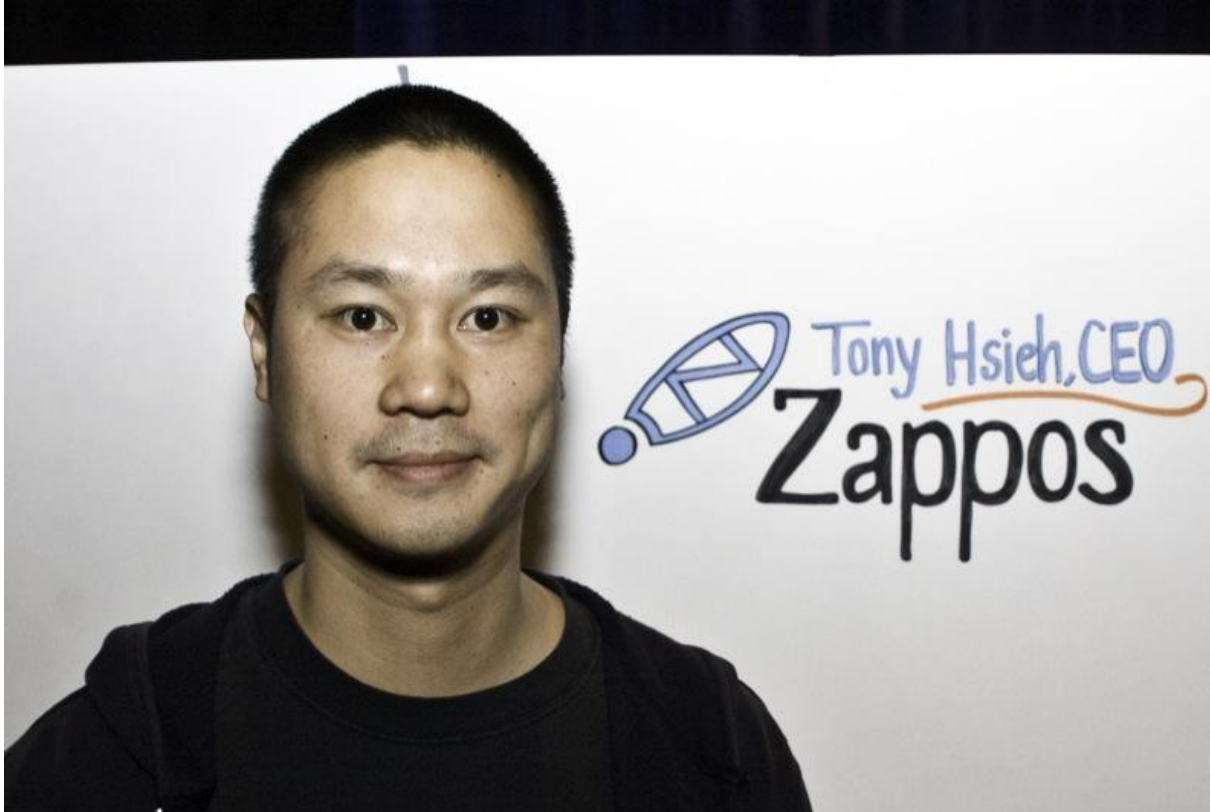
- Büyük düşünmek aynı anda büyük adım atmak değildir.
- Startup girişimlerinde, 'Büyük düşün, küçük başla' ilkesi daha uygundur.
- Özellikle ilk adımlarınızın sağlam olması lazım.

Girişimciler için uyarılar

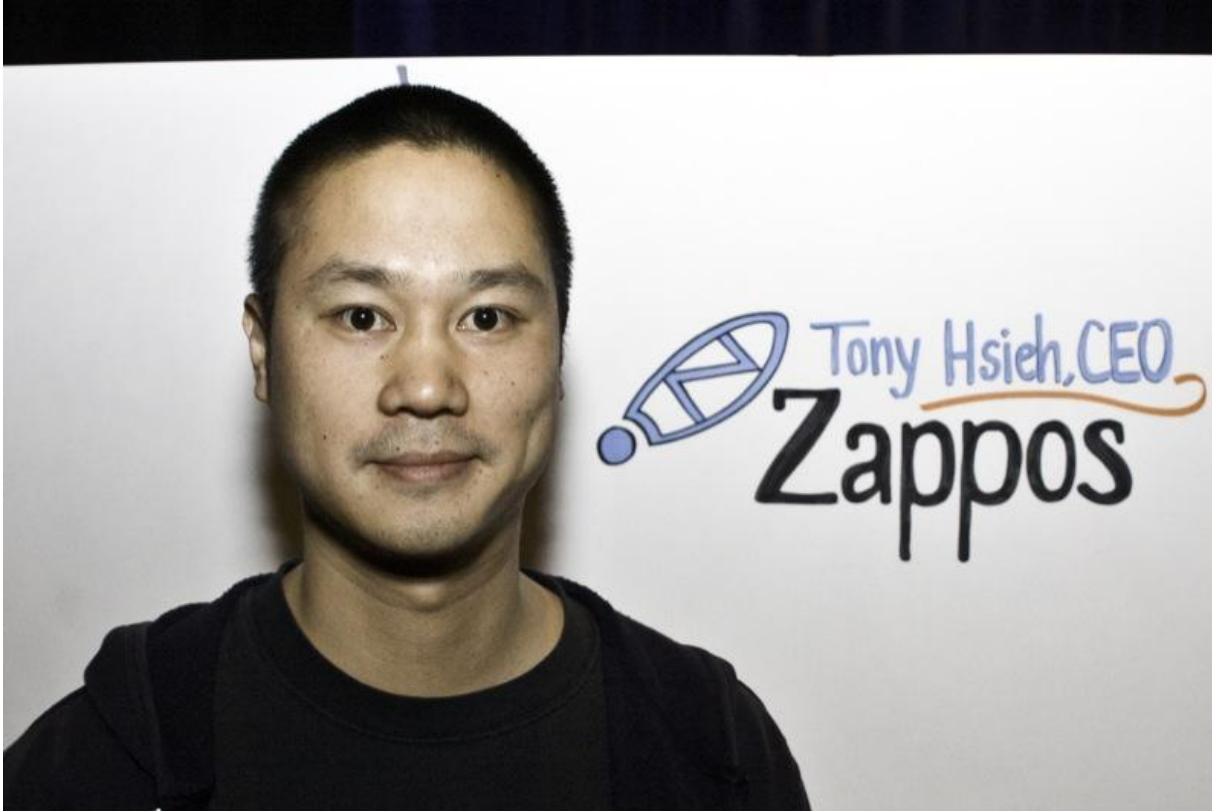
- **Tutkulu bir lider misiniz?**
- Tony Hsieh , Zappos.com'un CEO'su,
  - *'Bir Őeyler kurup geliştirmenin beni mutlu ettiğini anladım.'*
  - *Paranın peşinden koşmayı bırakıp tutkumun peşinden koştum.*

Girişimciler için uyarılar

- Tony Hsieh'in dostluk üzerine bir nerisi,
  - *'Dostluklarınızı bir menfaat beklentisi içinde olmaksızın kurun, sonuçları sizi şaşırtacaktır.'*

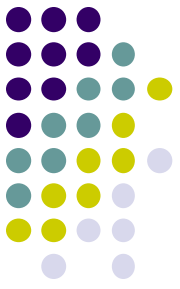

Girişimciler için uyarılar

- Anahtar yeteneğinizi başka bir kuruma delege etmeyin.
  - Başlangıçta Zappos.com depo hizmetlerini eLogistics firmasına verdi. Ama teslimatlarda ve iş süreçlerde çok büyük sorunlar yaşadı.
  - Sonunda, Lojistik operasyonlarını kendisi yönetmeye başladı.

Girişimciler için uyarılar

- Reddedilmeye olan dayanıklılığı nasıl sağlarsınız?
  - sadece ret edilerek kazanabilirsiniz.
- Girişimciyseniz deriniz hızla kalınlaşır. J.Cook

Photo Courtesy of Shutterstock

Girişimciler için uyarılar

- **Derisi kalın birinin hatıraları:**
  - Üniversitede 3 yıl sınıfta kaldım.
  - 30 iş başvurusu yaptım ve hepsinde reddedildim.
  - KFC in'e ilk geldiğinde 24 kişi başvurduk ve yalnız beni reddettiler.
  - Harvard Üniversitesi'ne 10 kez başvurdum ve hepsinden red cevabı aldım.

Jack Ma,
Alibaba.com'un kurucusu ve 29,8 milyar dolar servet ile Dünyanın en zengin 22. iş adamı.

Girişimciler için uyarılar

- **Dick Costolo, CEO of Twitter**
  - “Hiç kimseyi ve markayı idolleştirip boşuna taklit etmeye çalışmayın, **başarının reçetesi kişiye (şirkete) zeldir.**”

Girişimciler için uyarılar

Sina Afra,

- Başarılı girişimcilerin hayatında hep bir ilham perisi olmuştur.
- Bence başarının % 50'si zamanlama ve şans faktörü ile ilgili.
- Doğru zamanda ve doğru yerdeyseniz, gerisi sizin performansınıza bağlı.

Girişimciler için uyarılar

- Operasyonel boyutta işe sahip çıkacak insanlara ihtiyacımız var.
- Herkse yapalım diyor ama işe el vermiyor. Genellikle fikir çok, ama işe yapan yoktur.

Girişimciler için uyarılar

- “Yatırımcı fikre bakmıyor; sana bakıyor. Sen bu işi yapabilir misin? Sana bir dakika veriyor. İkna edersen, 4 dakika daha veriyor.
- İş planı önemli ama kimse onu okumuyor. Yapabilir misin diye sana bakıyor.”

Erhan Erkut

■ TEŞEKKÜRLER